

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zurádok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetési árszabály szerint számítanak; —
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlár so a 30 fillér.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése főmunkadást ne szenvedjen.

Finale.

Utolsó ülésre gyűltek össze honatyáink e hó 3-án. *Feilitzseh* alelnök megnyitotta pont 11 órakor az országgyűlést, melynek tagjai 1901-ben megválasztattak, de melyet e hó 4-én a király trónbeszéddel berekesztett. Az utóbbi két év harcainak szomorú lapjai lezáródtak! Be kellett fejeznie a titáni harcot, mely válogatlan fegyverekkel, mit az ellenzék egy kis csoportja felelőség nélküli helyzetében a parlamentárismus ellen folytatott, s mely minden komoly munkát megbénított.

Nem maradt tehát egyéb hátra a törvényt mentő kormánynak, mint idő előtt a nemzethez apellálni. Ez a tegnapi nappal megtörtént. A kumulás percében, a ház ellenzéki tagjai idomtalan közbeszólásokkal akarták a kormányt és annak elnökét Gróf Tisza Istvánt ingerelni, hát ha lehetett volna még utoljára egy kis országos skandalumot csinálni, *De Tiszát nem lehetett hidegvérűségéből kihozni.* Ő ott állt sziklaszilárdan a háborgó tenger hullámai közepette és *nem reagált az ellenzék csipkedő megjegyzéseire.* Tiszta lelkiismeretű, államférfiu bölcseséggel felruházott férfiú állhat csak így, ha körülötte az ádáz személyes gyűlölség vad kitérősei szegződnek ellene. Tehát vége! Most majd a nemzet fogja szavát hallatni. A souveren nép fog ítélkezni Tisza István tette felett. Hogy az ítélet minő lesz, a felett nem kételkedünk. A kormány teljes felmentése és az ellenzék nagy kudarca.

* **A közigazgatási bíróság és az ex-lex.** Most juttottak nyilvánosságra a közigazgatási bíróságnak az ex-lex-re vonatkozó döntései, melyek most, hogy ex-lex előtt állunk, újból

aktualisak lettek. Az első ezek közül kimondja, hogy az illetékezelési törvényben megállapított felebezés határidők az ex-lex alatt is kötelezők (28.209/1903. P. sz.). Egy másik döntés szerint az ex-lex alatt kézbesített fizetési meghagyásokra vonatkozólag az 1896. évi XXVI. tez. 31. §-ában megállapított 8 napi határidő nem a fizetési meghagyás kézbesítésétől hanem az 1904. évi IV. tez. életbeléptétől (1904. márczius 30.) számít (28.598/1903 P.). Egy másik esetben kimondta a közigazgatási bíróság, hogy azok után az illetékek után, amelyekre nézve a fizetési meghagyások az ex-lex alatt kézbesítettek, csakis az 1904. április 29-ikétől kezdve jár a törvényes késedelmi kamat (4263/905. P. sz.). Az ex-lex alatti bélyegvitetés miatt felemelt illeték nem követelhető (6172/904. P. sz.). Végül kimondja, hogy az ex-lex előtt esedékessé vált illeték után a késedelmi kamat az ex-lex időtartamára is jár.

Itt vannak a téli választások.

Zombor, 1905. jan. 4.

(—y.) Az egyesült ellenzék a hideg borzongatja; már előre fél, reszket a téli választásoktól. A legrikítóbb színekkel festik a hóban, fagyban, csikorgó időben lefolyó mérközés borzalmaival s azt hangoztatják, hogy nagy embertelenség, nagy lelkiellenség kell hozzá ilyen időben választásokat tartani, hiszen a jóra való gazda az ebét se veri ki télviz idején a házból s Tisza István gróf szavazó urna elé szolja az ország választó polgárait. Még esküszegésről is beszélnek a nagyobb hatás kedvéért, csak hogy elhárítsák az alkotmányos költségek formájában fejük fölé tornyosuló sötét fellegek veszedelmét; de mindez nem használ semmit. Tisza István gróf a maga őszinte, egyenes, férfias nyíltságával kijelentette több ízben, hogy a nemzet elé viszi az ügyet; tehát oda is viszi. Döntösn a nemzet, a melyre az ellenzéki urak állandóan hivatkoznak szoktak: vajjon a többség akarata érvényesüljön-e a törvényhozában, vagy a kisebbség? Elég volt az obstrukcióból, parlamenti torradalomból. A törvényhozásnak nem az a hivatása, hogy törvénytelen állapotokat teremtsen s megakassza az ország rendszeres fejlődését, a törvényalkotásokat, a parlament munkaképességét lehetetlenné tegye, csak azért, hogy a kisebbség egyik kormányt a másik után buktassa s az ország államférfiait sorra lejárassa; hanem, hogy a haladás útján törve előre tívűvő munkálkodással, hazafias buzgósággal a haza népeinek javára szolgáljon.

Nem a hidegtől fáznak a néppárti, függelenségi és 48-as, Apponyi-, Ugron-Bánffy-keverékből és dissidensekből öszszeforrasztott egyesült ellenzék urai, hanem a nemzet itéléletől s méginkább a választási költségektől. Nem a választó polgárokat féltik ők a fagytól, hanem jó magukat, a mandátumot, meg a zsebüket. De hát ezl csak nem vallhatják be, hiszen ország-világ kinevetné őket. Volt már nálunk téli választás; egy csomó mandátum befagyott, egy csapat jelöltet elfujt a zimankós téli szél s nagyobb baj nem esett. Csak a jelölt urak birják ki; a választó polgároknak nem tesz kárt a tél hidege. Edzett nép vagyunk; a jó fusasiak nem félnek a fagytól. S ha már annyira féltik az egyesült vegyes ellenzékiek a népet a tél hidegétől, ugyan miért nem engedték a törvényes rendet helyreállítani? Ők akasztották meg az alkotmány szerkerét, s ők beszélnek alkotmányserlétsről; ők vilték az országot ex-lexbe s ők beszélnek törvénytprásról, ők hivatkoznak a nemzetre s a mihor a kormányelnök indemnitást kér a választásokra, hogy a nemzet megnyilatkozhassék — ők tagadták meg az indemnitást, mert gyerekes tempóval azt hánytorgatják, hogy nem lehetnek Tisza gróf személye iránt bizalommal, mintha a kormányelnök élete s az indemnitás megadása az ellenzék bizalmától függene. Jól mondta Tisza gróf, hogy vele van a többség, neki nincs szüksége a kisebbség bizalmára s meggy kütűzöt célja felé, a parlamenti rend helyreállítására a maga biztos és egyenes útján. S hogy mégis a nemzet elé viszi az ügyét, teszi ezl azért, hogy az ellenzék meggyőzze arról, miszerint az ország választó polgárainak józan többsége helyes az ő politikáját. Tisza gróf a hamisítatlan alkotmányos föllagason alapuló parlamenti rendet akarja helyreállítani s azt akarja, hogy a népképviseleti alapon alakuló többség, vagyis a nemzeti akarat érvényesülését, husz-harmincz nagyszájú képviselő ur, a ki csak föllűnési viszketegecsből beszél s ex-lexben is zsebre vágja a képviselői fizetést — meg ne akadályozhassa. A mit az ellen összevissza innak és beszélnek, merő valótlanság. Minden szavukból, minden ténykedésükből kilátszik a lóláb. A mikor még biztak benne, hogy majd Tiszát könnyű szerrel kütűthetik a nyeregéből, valamenynyin elismerték, hogy az obstrukció nyakát ki kell tekerni, ez természetesen akkor

volt, a mikor a bársonyszékere aspirálók úgy érezték, hogy közel vannak a székhöz; a mikor látták, hogy bizony messze, nagyon messze vannak tőle, akkor fölbujtották az elégedetlenkedőket s sztrómboltatták a bársonyszékeket; később meg már olyan házszabályrevíziót emlegettek, a melyre a miniszterelnök azt mondotta, hogy — haszontalan. Most, hogy Tisza erősebben ül az új bársonyszékben, mint a régiben ült, tehetetlen dühükben, azt se tudják, hogy mit tévők legyenek. Apponyi a 67-es alapon álló volt nemzeti párti, Széll idejében kormányparti vegyes ellenzéki vezér — belép a függetlenségi és 48-as pártba. Látni, hogy kormányra sehogyse járhat; hiába hajlongott őfelsége fogadtatásakor a perronon, hiába emelkedett ki egy fejjel az udvari bálokon a főurak társaságából, hiába lépett a kormánypartba, semmiképpen sem ültet a miniszterelnöki bársonyszékbe; — elmegy függetlenségi és 48-asnak, ez még nem volt s az ellenzéki pártok közül ezek számára terem legtöbb babér, ezek sütkéreznek még leginkább a népszerűség verőfényében. Ha nem lehet bársonyszék, legyen legalább egy kis népszerűség. Czéll azonban itt sem ér. Ugy jár, mint Bánffy. Akármilyen hazafias és nemzeti elveket hirdel; az ors zág közveleménye ezzel fordul el tőle: „Ismerlek szép maszkat!” Biz' ez tragikomikus sors; de hát sorsát senki el nem kerülheti.

A választó közönség már erősen készül a farsangi mulatságra; várja a maszkatkat. Az egész országban, az utolsó faluban is tudják, hogy lesz vá-

lasztás. Nálunk Bácskában is nagyban foglalkozik a népi választások hírvél s egyes kerületekben már nagyban szervezkednek, üléseznek s várják a jelöltek fölvonulását. A tél hidege itt senkit sem aggaszt, senkit se riaszt vissza. Csak hadd legyen téli választás. Legalább a tüzes vérű emberek nem heveskednek annyira s a gyújtó beszédek nem borítják lángba az országot. Hidegben fáznak, dideregnek a választó polgárok s nem egy könnyen ragadtatják magukat olyan ostoba kitorésekre, melyeknek rendszerint keservesen szokták megadni az ártát. A jelölt urak ajkán is megfagynak a hazafias szölamok, nagy mondások s békésebb hangulatban folyik le a politikai harc.

Választási mozgalmak Bács-megyében.

Minél közelebb érünk az általános választásokhoz, annál élénkebbek lesznek e mozgalmak; mert a mostani alkotmányos harcban el fog hangzani az az ítélet, melyet gróf Tisza István a nemzetre bízott. E küzdelemben az egész intelligencia az ő zászlaja alá sorakozik. Bács-Bodrog megye valamint Zombor sz. kir. város választó közönsége ott lesz abban a táborban, hol a békét rendel, ohajtják; az igazi liberalizmus táborában. Az a fusionális ölelkezés, mely az ellenzéki pártok között most a 12-ik órában észlelhető, — mert féltik a mandátumukat — ne tévessze el a kormánypart híveit. Ez egy oly jelenség, mely a gyengé-

érzetének végperceiben mint kórtünet gyakran mutatkozni szokott. A politikai életben az ily betegségek a normális állapotok visszaálltával élességükből — különösen, ha egy erős és kompakt kormánypart áll velük szemben — sokat szoktak veszíteni, mert az az ítélet, melyet a nemzet e hónapban az ellenzék lármás elemei ellen hozni fog, lesújtó hatással lesz.

A megye választó kerületeinek mozgalmairól a mai számmal megkezdjük szemlélket. Lelközöljük híven mindazt, mit tudósítónk szívessege által kapunk, mert a sajtó kötelessége közönségével szemben mindenről beszámolni, mi az alkotmányos harcban a megvénken történel. A győzelem előre láthatólag a szabadlevű kormányé lesz! Rajta hát!

Zombor sz. kir. városában a volt képviselő Drakulits Pál lép ismét fel kormányparti programmal, ő a hivatalos jelölt. Vele szemben a szerb radikális párt „nemzetiségi” program (?) alapján, az újvidéki magyarfaló „Zásztava” szerkesztőjét Tomits Jását — ki 14 évvel ezelőtt a liberálisok egyik legtekinélyesebb tagját és szerkesztőtársát Dimitrevits Misót az újvidéki vasuti indóházban leszárt — állítanak fel ellenjelöltül. A magyar képviselőházban — láttuk a négy tót képviselőnél is — nemzetiségi programmal politikát csinálni a lehetetlenségek közé tartozik. Az ilyen, ha megváltjuk is, idővel vagy beleolvad a többi közjogi pártokba, vagy leteszi a mandátumát, mert a törvényhozó csarnokban csakhamar lehetetlenné teszik az ilyen nemzetiségi pánszláv velleitásokat.

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCÁJA

A pénz.

Írta: Molnár Gyula.

Emil (keserűn): Nem volt jogod ... hát a mi az enyém — nem egyszersmind a tiéd is?

Márta (elérkeznytlenül): Igazán van Emil ... Csakhogyan ez a pénz ... ez kizárólag a tied ... Ugy kell lenni ... S miután nagykoru és érett férfi vagy, elmondom ennek a pénznek az eredetét.

Emil: Sejttem, hogy apai örökség ... De nem képzelhetem, hogy olyan rideg s kegyetlen rendelkezéssel vetted volna át.

Márta (szavába vág): Csitt ... ne folytatd ... Hisz még nem tudod, ki volt ő. Eddig nem szólhattam róla ... Végre meg kell tudnod ... Nagyon fájdalmas lesz Emilem, de számítok a te jószágodra ...

Emil (lesütött fővel): Ha így van

anyám, akkor ne, mond el ... ha fájdalmas titok ... maradjon meg annak. Sohase foglak zaklatni érte.

Márta: Sokat tűnődtem a fölött, el kell-e mondanom ... Arra a meggyőződésre jutottam, hogy tudnod kell, még pedig éppen akkor, a mikor a pénzt is átadom ...

Emil (kínos nyugtalansággal): Ha azt hiszed anyám, hogy meg kell lenni, ám legyen ...

Márta (egyszerűen): Nagyon fiatalon jutottam arvaságra. Egy év alatt vesztettem el apát s anyát. Vagyontalanul haltak el. Mindaz, a mi reám maradt; csak némi nyelv- és zene ismeret volt. Szülőm barátai kerestek számomra nevelőnői állást. Csakhamar találtak is egy délvidéki gazdag kereskedő családjánál, a hova két kis leányka mellé vittek el. Volt mitől megélnem.

Emil (boros sejtélemmel): Mond meg

anyám, kik voltak ezek?

Márta: Itt ismerkedtem meg apáddal. Alig lehetett idősebb, mint te most. Egyetlen fia volt.

Emil (keserűen): Ah, a régi bus történet ...

Márta: Megszerettük egymást. Nem hétköznapi szerelem volt ez! Igazán szerettem. Bizonyosságát is adta. Mert mikor anyává lettem; bátran oldaállott atyja elé azzal, hogy nőül vesz.

Emil (élénk érdeklődéssel): Folytasd, anyám!

Márta: Szülői szörnnyű haragra lobbantak. Nekem még aznap el kellett hagyynom a házat. Apád is szakítani akart szülőivel ... Egy tisztes családánál találtam menedéket. De csak rövid időre, a mig ő szülőivel megbékül ... Az volt a terünk, ha nem sikerül őket beleegyezésre bírni, akkor elmegyünk világgá.

Emil: S mi gátolta őt ebben?

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva, meglegyen gyors és egyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbad és Marienbad ivó kúrát, gyonor és bélbajokban, úgyszintén elkövödés, szívelhártsódás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagadás

és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagadás, és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagadás, és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagadás

Kapható Zomborban: Sztrilich Zs., Hay I., Engel M., Metz J., Weidinger S. és Zs., Dörfler A. uraknál és Mihajlovits I. gyógyszer-tárában. Főszékhely a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fl., féltüveg 30 fl. Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

Tehát Tomitsék megválasztásától legkevesebbet se tartunk. Lehetnek hívei, de győzni még sem fog; még liberális szerbjeink is idegenkednek tőle.

Az apatini kerületben is megindultak a választási mozgalmak. Eddig még ellenjelölt nélkül áll, a kormánypárt programjával fellépett volt apatini főszolgabíró Matkovits Béla, kit az egész kerületbeli intelligencia, ezenkívül a nép nagy tömege jóvalis szeretetre méltósága miatt nagyban támogat. A választók legnagyobb része zászljai köré csoportosult, mit az itt küszölt eredeti tudosítás eléggé bizonyít. Monostorszegi tudosítók ezt írja:

Monostorszeg választói, általában Matkovich Béla, a járás agilis főszolgabírája köré csoportosultak. Miről a szabadelpárt elnökségét az alábbi nyilatkozatban értesítettek:

Tudomásunkra jutott, hogy a kerület szabadelvi polgárainak bizalma a bekövetkezendő országgyűlési képviselő választás alkalmával tekintetes Matkovich Béla, köztisztelven álló járási főszolgabírónk köré csoportosul, s őt fogja a kerület képviselői mandátumával megbízni. Mi, tisztelettel aláírottak, ezen mozgalomhoz lelkesedéssel csatlakozunk és ezen körülményt tek. Elnökséggel mihez tartás végett tudatjuk.

Monostorzeg, 1904. december 30.

(Következik több mint 100 aláírás.)

Mélykúton is kezd egy kis ellenzéki frakció mozgolódni, kik az általános közbeesülésnek örvendő Latinovits Géza ellen jelöltet akar Zsarko F. gözmalom személyében felállítani. Noha ez a kísérlet biztos bukásnak minősíthető. Egy Kiss Márton nevű választó elnökléte alatt megtartott értekezlet mégis

kimondta, hogy a szövetséget ellenzékhez csatlakozik és a választásoknál ennek jelöltjét támogatja. Probatum est! — Pacsór község képvisellete közgyűlési határozattal szinte csatlakozott az egyesült ellenzékhez. Itt Bárány Gyula plébános indítványa alapján Takács Sándor bíró táviratilag üdvözölte a szövetséget ellenzékét és bejelentette csatlakozásukat. A választásoknál támogatásukat felajánlta az ellenzéknek.

A kulpini kerületben, melyet eddig Mihájlovs Kornél képviselt hallomás szerint ifj. Chorin Ferenc a kormánypárt és Jankovits Marcell az ellenzék jelöltje. — Ezt a kerületet mely mindig kormánypárti volt, s a hol gróf Choteknek nagy kiterjedésű birtokai vannak — nehezen fogja az ellenzék elhódítani. — A kerényi választókerületben Piukovits József a szabadelvi párt jelöltje. Ellenjelöltjei Dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd és ifj. Szemző Gyula. A kerényi választókerület azonban erősen áll mostani képviselője Piukovits mellett, melynek győzelme több mint bizonyos.

Erdekes hír érkezett Ujvidékről. A szerbek az aktivitás mellett foglalnak állást és határozatukat január 9-én nagygyűlésen ratifikálni fogják. A szerbek éppen úgy mint a románok a házszabályok kérdésében nem foglalnak állást, sem ellene, sem mellette. A szerb nemzetiségi jelöltek listáját nyomban a nagygyűlés után adják ki és bizony sok kerületben zavart okoz majd ez az eddigi jelölésekre nézve. — Azonban félünk nem kell; mert nemzetiségi programmal a magyar képviselőházban, politikát csinálni lehetetlen. Nem vagyunk mi — hál' Isten — a rajxraiban!

Ujvidéken mint hogy Rohonyi többi fel nem lép, a kormánypárt Szalay Lajos kir. tanácsos polgármestert jelölte.

A regőczei kerületben Piukovits Elemér lép fel szabadelvi programmal. — A hódásági kerületben Ertl János földbírtokos van jelölve. A magyar kanizsai kerületben Dr. Buday Pál főszolgabíró áll Lovászy Mártonnal szemben. E kerületben erős küzdelem van kilátás, mert az ellenzék elfoglalt posztóját oly könnyen fel nem apja. Zenta városban Barthának ellenjelöltje támadt egykori volt képviselőjének Kovács Pál személyében, de úgy értesülünk, hogy Bartha fel sem lép, hanem Erdújheret Menyhértet jelöli Baján Dr. Rajk Aladár ellenzéki jelölt ellen Báró Vojnich Istvánt, vagy ha ő el nem fogadná, Gajary Odónt szeretné a kormánypárt kandidálni. Ezeknek egyikével biztos győzelmet arathatna a szabadelvű párt. A külpényi kerületben Mihájlovs Kornél (sz.) áll még eddig ellenjelölt nélkül. A titeli kerületben Miloszávyevits Milán lesz jelölve a kormánypárt részéről. Az előjelekből ítélve az egész vonalon az alkotmányos küzdelem felette intenzív erővel indul meg, ezért a szabadelvi párt a legnagyobb lelkesedéssel, kitűnően szervezte meg a harcba, felveszi az egész vonalon a Tisza csipkedők u. n. koalíciós pártjaival az általuk felidézett harczi. A választások eredményét meg fogja hazudtolni; azon általuk oly gyakran hangoztatott frasist hogy a „nemzet melettük van!”

A zombori szabadelvi párt következő felhívást bocsátotta ki: Zombor szab. kir. város szabadelvi párti választó polgárainhoz. Tisztelet polgártársak! A beköszöntött újesztendő nehéz feladatok megoldása elé állítja a szabadelvi pártot. Az országgyűlés feloszlását nyomon követi az új választások kiírása. A lefolyt események felett a nemzetnek kell ítéletet mondania. Országszerte megindult már a mozgalom a higgadt és komolyan gondolkodó szabadelvi párti választások tömörülése iránt. Csak józan és hazafias politikai elvekre alapított pártegység és párthűség biztosíthatja a jövőt! A zombori szabadelvi párt előkészítő bizottsága a hazaszeretet igaz érzelemeitől áthatott lelkesedéssel meghívja Zombor szab. kir. város szabadelvi párti választó polgárait az 1905. január hó 5-én, d. u. 3 órakor a „Vadászkürt” nagytermében megtartandó alakuló és jelölt gyűlésre. Társgyorszoai: 1. Az egységes szabadelvi párt megalakulása. 2. Országgyűlési képviselő jelölése. Polgártársak! A nemzetre nehezedik a súlyos kötelességek, hogy az obstrukció által tetelatlanságra kárhazott parlamentnek visszaadja döntésével életképességét. Szabadelvi elveinknek uzztal is győzniük kell, mert fegyverünk az igazság, mozgató erőnk a hazaszeretet. Jöjjetek el mindnyájan! A haza érdeke kívánja ezt tőletek! A zombori szabadelvi párt előkészítő bizottsága.

Márta: Hogy mi gátolta? Nem tudom. Egy napon többé nem jött el... Helyette egy rőtészakallu, czinikus gazember — az apa küldöttje — látogatott meg. A legkegyetlenebb hidegvérrel adta tudtomra, hogy többé ne várjam őt, soha sem fogom őt látni. Egy kereskedelmi hajóval Indiába megy s csak akkor tér vissza, ha kigyógyul oktan szerelméből. A szülői megígérték neki, hogy engem gazdagon kárpótolnak veszteségemért és letette élem ezt a takarékpénztári könyvecskét.

Emil (kinos izgalommal): Es te elfogadtad?

Márta: Arozába dobtam s kiutasítottam a szobából.

Emil (lángoló arccal): Jól tetted anyám!

Márta: Aztán még gyakran tetted kísérletet arra, hogy a pénz elfogadjam, de midannyiszor kudarcot vallottak. Mikor aztán te világra jöttel, meglátogatott az O apja. Nagyon szeretetreméltó volt irántam, nagyon szívélyesen szolt hozzám. Kedves leányának nevezett. Azt mondta hogy fáj az neki is, a mit vétett ellenem, de nem tehetett másként. A felesége semmi áron sem akart beleegyezni s több efféle...

Emil (ökölbe szoritott kézzel): O, a nyomorultak.

Márta (szeliden): Csitt... hallgass

végig. Mielőtt távozott volna, letette ágyamba ezt a takarékpénztári könyvecskét. Nem számomra, — ugymond — de a te számadra. Apja küldi a fiának Nincs jogom visszautasítani, a mit az apa ad gyermekének. Szent kötelességet teljesít, mikor gondoskodik a fia jövőjéről... Ezt... és még ki tudja, mi mindent nem mondott, míg végre azt hittem, hogy mindez úgy van igaz, hogy nincs jogom a pénzt visszautasítani; atyád adta — neked jövőd érdekében!

Emil (kétségsbeesetten): Anyám anyáml!

Márta: Azóta sok év mult el!... O meg házasodott... Duszgazdag ember, Vannak gyermekei is... Soha sem találkoztam vele.

(Emil mély sóhajjal): Anyám, mit tettél?

Márta (osodálkozón): A kötelességemet...

Emil: Es te azt hiszed, hozzányulhatok ahhoz a pénzhez, a melytől te irtózol? Soha, anyám soha! Nem, ez a pénz nekem nem kell! Ad tudtára, hogy nagykorúságom első napján küldöm neki vissza azzal...

Márta (tiltó mozdulattal): Meg ne bántsd!

Emil (bánatos megadással): Nem anyám... Mindössze is az a kívánságom, hogy ne ismerjem őt soha!

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézésére oszljából f. évi január hó 4-én a vármegyei székház nagyteremben rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok elég szép számmal jelentek meg.

Latino Pál pont főispán 9 órakor — élénk éljenzések közepette — lépett a terembe, első sorban üdvözülte a szép számban megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a felszólalni óhajtok felhívásával Léderer Pál tb. főjegyzőt, az ügyészi teendő ellátásával pedig Dr. Mikosevits Kaant főügyészt bízván meg, az ülést megnyitottnak jelentette ki.

Napirend előtt az elnök főispán tudomására adta a törvényhatósági bizottságnak, miszerint Dr. Buday Pál zentai főszolgabíró a vármegyei alispánjához benyújtotta lemondási illetve nyugdíjaztatási kérvényt. A kérelemnek indokainál fogva hely adatott és az alispán megbízott, hogy Dr. Buday Pál főszolgabírát állásától azonnali mentse föl, hivatalának azonnali átadásánál gondoskodjék és javadalmazását szüntesse be és mindezekről a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tegyen, a főispán pedig megke-resteltik a helyettesítés eszközlése végett.

A tárgysorozat 25 pontból állott, melyek legnagyobb részt fontos községi határozatok, felebbeszek és közpénztári szám-madások, melyek legnagyobb részt jóvá-hagyattak.

Jelentős pontja volt még a tárgysorozatnak Matkovits Béla apatini főszolgabíró kérvénye állásáról való lemondása iránt. A kérvélem elfogadatot, utasítottak az alispán nevezett főszolgabírónak hivatalos állásától azonnali felmentésére, hivatalának, átadására javadalmazásának beszüntetésére.

Miután a jegyzőkönyvről szóló jegyzőkönyv is elkészítetett, az nyomban hitelesített, mely után az elnök főispán a közgyűlést berekesztette.

Hirek.

*** Kérelem.** Minthogy lapunknak az volt mindig a tendenciája, hogy t. olvasóit és előfizetőit minden közérdekű ügy helyi mint országos mozgalomról pontosan, gyorsan és kimerítően tájékoztassa, kiváló fontosságot tulajdonítottunk tehát a megbízható hír szolgáltatnak, mit anyagilag is lehetővé tenni akarunk, azáltal, hogy minden fontos közlemény vagy távirat beküldőjének költségeit szívesen megtérítjük. Azért azon szíves kérelemmel fordulunk Bácsmegeye községekben lakó t. tudósítóinkhoz, hogy a községekben előforduló minden közérdekű mozzanatról, különösen a most felszínre levő politikai alakulásokról, választási értekezletekről stb. lapunkat kimerítően, szükséges esetén táviratilag is pontosan és gyorsan értesíteni szíveskedjenek. Felmerülő költségeiket közszónettel megtéríti.

A szerkesztőség.

*** Birói kinevezés.** Sebestyén Imre szegedi itélőbírlai tanácsjegyű al-

birót a zombori kir. törvényszékhez bíróa nevezte ki a király.

*** Kinevezés.** Baksa Sándor ov. ref. piapók id. Hettesheimer Henrik jeles közpénztársi felkeltés Ujverbásra Kármán József mellé képlánnak kinevezte.

*** Hírek az ügyvédi kamarából.** A szabadkai ügyvédi kamara a hivatalos lap máj számában közhírré teszi, hogy dr. Frankl Armin ujvidéki ügyvédet a kamara lajstromába iktatta; továbbá, hogy Kármán Sándor zsabjai ügyvédnek a kamara fejeletlen bírószága által kimondott 6 havi felüggesztési ideje 1904. december hó 31-én lejárt.

*** Schweidel-közvacsora.** A Schweidel-szoborbizottság felkérésére a zombori magyar nőegyletek legnagyobb készséggel elhatározták, hogy február hó 18-án egy táncmulatsággal egybekötött nagyszabású közvacsorát rendeznek, mely hivatalos lesz a magyar társadalom minden rétegét legalább egy estélyre a közös nagy orsz. érdekekben egyesíteni Folyó hó 2-án e tárgyban már előkészítő értekezlet is volt Mihályi Jánosné úrnő lakásán, a mely összejövetelen, a Napközi Otthon kivételével, valamennyi magyar nőegylet 3-3 taggal képviselve volt. A tanácskozás majdnem kizárólag a nagy női rendező-bizottság megalakítása körül forgott, s örömmel jelenthették, hogy az előkészítő bizottságnak ebbeli fáradozása a legszebb sikerrel járt. Amint értesülünk, a nagyszabású hazafias estélynek tiszta jövedelmét a Schweidel-szobor-leleplezési ünnepély költségeinek a fedezésére fogják fordítani, miért is alapos a remény, hogy a közönség a legnagyobb lelkesedéssel és aldozat-készséggel fogja ezt a nemes ügyet felkarolni és támogatni.

*** Az izr. nőegylet jótékony-czélú táncfűzérkéje.** Mint már volt alkalmunk egyik múlt számunkban említeni, az izr. nőegylet folyó hó 21-én szerencsével egybekötött táncfűzérkéjére serényen folynak az előkészületek. A vigalmi és rendező bizottság minden okvet a siker érdekében. A szerencseróvi sorsolás nem éjfélkor mint eddig szokásban volt, hanem a táncvizigalom kezdetekor 1/2 9 órakor fog végbemenni és bizonyára sok résztvevő fog egy-egy kis szép emléktárggyal és kellemes emlékekkel távozni. Meghívók nem küldöttek széjjel, a n. 6. közönség ezuton és annak idején falragaszok után fog meghívati. Az ajándék tárgyak öv. Dr. Spitzer Mórné urasszonyhoz január 15-ikéig küldendők. Azon reményünknek adunk kifejezést, hogy tekintettel a jótékonyczerára st. hölgyközség minél több ajándéktárgy beküldésével fogja támogatni a nemes ügyet.

*** Szerkesztő változás.** A Zomborban megjelenő „Bácska” cz. politikai lapnál szerkesztő változás történt. Dr. Balogh Ernő, ki e lapnál 15 éven át ügybuzgalommal és journalistikai hivatottsággal mint felelős szerkesztő működött, január 2-án mint a lap élén búcsú szavában jelenti, e lapról a küszöbön levő országgyűlési képviselőválasztásból kifolyólag felmerült differenciák miatt, megvált. Sajnálatlalt vettük e lépését tudomásul, azonban reményünknek adunk kifejezést, hogy változása a hirlapiradalom terén nem lesz hosszú időre terjedő, s hogy mihamarább megint helyén lesz, hogy lóttával az igazi politikai liberalizmus szolgálja.

*** Szerb karácsony.** A gör. kel. vallású szerbeknek karácsony ünnepe szombaton kezdődik és három napon át tart. — Ez alkalommal boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk t. szerb ajkú olvasóinknak. és jóakaróinknak.

*** Politizálás miatt elítélt lapkiadó.** A Zomborban egyházhány hónapi tengődés után megszűnt „Bácsmegeyei Független Hirlap”, miután kautió nélkül politizált, két bírószágnál felmentetett; a kuria azonban megváltoztatta az ítéletet, amennyiben a kiadót illetéktelen politizálás miatt 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

*** Vakmerő tolvajlás.** Sylveszter estőjén a „Vadászkürt” szálló vendégszobájában egy igazán vakmerő tolvajlás történt. Két utazó vendéget megloptak. Egyiknek a büröndjét melyben egy rend ruha és sok fémérem volt — a másiknak két öltözött ruhát a szekrényből eddig ismeretlen betörők elemelték. A feljelentés a rendőrségnek megtétett mely a tetteseket erőlyesen nyomozza.

*** A Dmke a tanítóknak.** A délvidéki tanítók egylete beadványt intézett a Délmagyarországi Magyar köznevelődési egyesület elnökségéhez és kérelmezte, hogy a tanítók részére létesített internátusnak évi segélyt adjon. A Délmagyarországi Magyar Köznevelődési egyesület igazgatósága teljesítette is a kérelmet és útszák korona segélyt folyósított a tanítók egyletének.

*** Gyógyszertár vétel.** Morkel Ádám a napokban megvette Décsi Ignác ószivázi gyógyszerárt 1905. október elsejével átveszi a gyógyszerárt.

*** 17 Celzius.** Ujév napján beköszöntött a hideg, de nincs benne köszönet. A higan egyszerű — 17 fokra szállott alá a hőmérőben s ugyancsak fázik, akinek nincs prêmes bu dájja meg tűzrevalója. Itt az ideje hogy a jótékony-sági akciók folytatódjanak, mert nagyon sok szegény ember van Zomborban aki hirtelen beállott ázáz hidegben a jó szívek irgalmára szorul.

*** A szabadkai városi tisztviselői fizetésrendezése.** A szabadkai városi tisztviselői fizetésrendezését a belügyminiszter jóváhagyta. A magasabb fizetést 1904. év január 1-től kezdődőleg kapják a tisztviselők. A miniszter jóváhagyó leirata a legközelebbi napokban megérkezik Szabadka városához.

*** Jótékony képviselő.** Dr. Rajk Aladár, Baja város orsz. képviselője az ujév alkalmából 200 koronát adott át a bajai ipartestület elnökségének, hogy ezt az összeget 10 szegénysors iparos között osszák szét.

*** Csendőrség.** Zentai tudósítók írja: A városi rendőrök helyébe a mai nappal a csendőrök léptek. Ok fogják el látni az összes közbiztonsági teendőket. Az elboosajtott volt rendőrök közül legtöbbször állás és minden foglalkozás nélkül vannak.

*** Rövidített sürgönyozimek.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén elhatározta, hogy feliratban kéri a kereskedelmi minisztert a rövidített távirati ozimek évi díjának leszállítására. E zimek évi díja most 40 korona, melyet 10 koronára redukálva bizonyára számos kereskedő venne igénybe már veví érdekében is, úgy, hogy a kincstár még jelentékenyen fokozná ezen a czimen befolyó jövedelmeit.

*** Uj kendergyár.** Óbecse község képviselőtestülete elhatározta, hogy az ujverbási Magyar kendergyár rt.-nak kenderkiszitőgyár czéljaira 100 hold földet ad, holdankint 800 K vételáron.

*** Uj jótékony-sági egylet.** A belügyminiszter az ujvidéki Erzsébet jótékony-sági egylet alapszabályait jóváhagyta.

*** Nagy lopás a plébánián.** Szabadkáról írják: Nagy lopás színhelye volt a napokban a szt. Györgyi plébánia. Ugy 10—11 óra tájban ismeretlen tettes behatolt a plébániába és onnan Szárics Lukendics Olli házvezetőnőnek 4728 korona 22 fillér értékű takarékpénztári könyvét elvitte. Ugyanonnán eltüntette még a jeles firma a házvezetőnő férjének, az ott udvaroskodó Kasziba Lajosnak 1082 korona és 10 fillér betétösszegegről szóló takarékpénztári könyvét és ezen kívül

még 220 korona készpénzt. A tettes a házban ismerős lehetett, mert a lopás elkövetésére éppen azt az időt szemelte ki, mikor tudta, hogy a plébános és az udvaros nincs otthon, a házvezető pedig a konyhában van elfoglalva. A tettest nyomonzóak.

*** A családok biztosítása.** Ismeretes az a nyomország, amelyben a családok tekintetében vagyunk. A panasz általános, mindamellett nem igen történik olyan intézkedés, mely alkalmas volna arra hogy bajon segítsen, Ismerve a helyzetet, a budapesti előkelő hölgyek komolyan foglalkoznak ezzel, hogy a család-biztosítást életbe léptessék. Felfogásuk az hogy amennyiben a jóravaló családoknak részében az ő gazdáik hozzájárulásával biztosítva lesz a megélés akkor is, amikor már munkára képtelenek, ez tisztességes elemeknél csak jó hatással lehet. Osztonozni fogja őket a munkára, nevelni fogja bennük a hűséget és odaadást a munkaadók iránt, szóval a mai helyzet javulni fog. Ez természetesen, hogy nem érhető el egyetlen lépéssel, de a gondolat egészséges és azt hisszük, meg fog valósulni.

*** A magyar boroknak Svájcba való kivitelét megkönnyítendő.** A bor, szesz és üres hordók teheráraként való szállításra nézve a m. kir. államvasutak és a svájci szövetségi vasutak közt az osztrák-magyar-svájci vasuti kötelekben 1805. évi január 1-től kezdve kivételen díj-zabás léte, mely a régihez képest jelentékeny díjmérsékléseket tartalmaz. Ezen díjzabást az érdeklődők a szegedi keresk. és iparkamaránál betekintethetik.

*** Kompforgalom megszűntetése Gombos és Erdőd között.** A nagy, kir. államvasutak igazgatóságától vélt értesítés szerint a kompforgalom Gombos és Erdőd között folyó év január 2-től kezdve fagyjából miatti bizonytalan időre megszüntetett. Ennek folytán az akadály tartama alatt a 6001. és 6002. számú gyorsvonatok Erdőd és Bosznia-Bród között nem közlekednek: helyettük a boszniai összeköttetés Ujdombovár—Eszéken át az általános menetrend hirdetmény V. részében foglalt menetrend szerint közlekedő 1913. és 1914. számú gyorsvonatokkal tartatik fenn, melyek közül az előbbi Budapest felé az 1907. és 1901. számú, az utóbbi pedig az 1902. és 1908. számú vonatokkal Budapest felől közlekedő gyorsvonatokkal közvetlen csatlakozásban áll. Azon utasok részére, kik a kompszűntet tartama alatt a Dunán lehetőség szerint más módon (solonakon) útkelni szándékoznak, oly czélből, hogy a Gombosról induló 9001. számú gyorsvonattal Szabadka felé, illetve a 9002. számú gyorsvonattal Szabadka felől Gombosra érkező utjukat tovább folytassák: Dalja és Erdőd között ugyancsak az általános menetrend hirdetmény V. részében foglalt 9005. és 6008. számú helyi személyvonatok állanak rendelkezésre. Végül Borovo és Vukóvár között a kompszűntet tartama alatt a fent említett 1913. és 1914. számú gyorsvonatokhoz megfelelő csatlakozó vonatok fognak közlekedni, melyeknek menetrendjei szintén az általános menetrend hirdetmény V. részében vannak feltüntetve.

*** Tudnivalók a képviselőválasztásokra.** A választási törvény ismertetése a kuriai bírásokból vett magyarázatokkal. Ily czímen valóban házagpótló s a választások közeledtével a legnagyobb mértékben aktuális könyv jelent meg Sáfár László tollából a Pallas kiadásában. Az új választási törvény a megtámadott képviselőválasztások felett való bírások tudvalevőleg a m. kir. Kuria-ra bízta s ezzel legfőbb bíróságunk lett illetékes magyarázója a választások tisztaságát és szabadságát biztosítani akaró új törvénynek. A képviselőválasztások

közeledésével egy égető szükségnek tesz eleget a Pallas, amikor oly művet ad ki, amely nemcsak a választások által közvetlenül érdekelteket: a jelölteket, választási elnöket, hatósági közveket, hanem egyáltalában az egész közönséget is népszerű formában tájékoztatja arról, hogy mikép magyarázza a Kuria a választási-törvényt. A mű tartalmából kiemeljük a következő fejezeteket. 1. Ki szavazhat? 2. Ki választható? 3. Ki nem képviselő? a) Egyáltalában, b) Bizonyos ideig, c) Bizonyos kerületben. 4. Tájékoztató a névjegyzék megtekintéséről és lemasolásáról. 5. A jelölt korteskedése. 6. A tisztviselő korteskedése. 7. A korteskedés a szűzokról. 8. Az igazgatás. 9. A vesztegetés. (Adományok közszélokra. 10. Az etetés-ítatás. (Mi ért a Kuria szükséges ellátás alatti?). A szokások vendéglátás határai. A szivar-osztogatás. 11 A zászlók és jelvények. (A zászlótartók.) A fuvardíjak. (A kocsisok. Mennyi a fuvardíj az egyes kerületekben?) 12. A zsenések. 13. A jelölés. 14. A bizalmi férfiak jogai és kötelei. 15. A szavazás. 16. A Kuria a választási elnöki visszázókról. 17. A záróra. 18. A választás megtámadása. 19. A Kuria bírások. 20. A képviselőház bírások. Nélkülözhetetlen kézikönyve ez a jelöltnek, a pártvezetőnek, a kortesnek, a bizalmi férfinak, a községi jegyzőnek s általában mindenkinek, a ki a képviselőválasztásba befoly. A vastag 8 ívből álló füzet ára füzet 2 korona, kötve 20 fillér és megrendelhető a Pallas könyvkiadóhivatalában (Budapest, V., Honvédtér 10.)

*** Késedelmezés az örökösödési ügyek körül.** A járásbírók az igazságügyminiszterhez feltérjesztést intéztek, amelyben arról panaszkodnak, hogy az árvaszékek az örökösödési ügyekben rendszerint késedelmesen küldik a hagyatéki iratokat az illetékes hagyatéki bíróságokhoz. A belügyminiszter most az igazságügyminiszterrel egyetértőleg fölhívja Zombor hatóságát, valamint a többi törvényhatóságot is, hogy utasítsák az árvaszéket arra, hogy mindazokat a kérdéseket, amelyek nem tartoznak szorosan az örökösödési eljárás keretébe, úgy rendezzék, hogy ezzel a hagyatéki bírói átadása késleltetést ne szenvedjen.

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz urnak gyógy-szerész, es. és kir. udvari szállító Netunkirchen, Alsó-Ausztria,

Kérem postafordulattal az Ön Wilhelm-fele „antiarthritisch-antirheumatisch“ gyógyító-teájából két csomagot küldeni. Kérem ezen teát Szatmár Gábor urhoz ház-és föld tulajdonos Debreczenbe 1664. házszám alá küldeni. A betegnek az Ön teáját ajánlottam, mert ezen teával sokat gyógyítottam már. Kérem tehát a kért teát postafordulattal, magyar használati utasítással — utánvét mellett — küldeni, de minél előbb, mert nevezett páciens még többet fog rendelni, mert ajánltam neki legalább két hónapig a teát használni. Bátorodom ismét fenti címre figyelmeztetni és kérem mielőbb elküldést utánvét nélkül.

Tisztelettel

Liszka Ferencz
földbirtokos.

1 csomag 2 korona innen szállítva 1 posta küldemény, 15 doboz 24 korona díjmentesen minden m. kir. postáállomáson.
Kapható legelőbb győrszertárban.

Színház.

Két kiváló régi darab sikerült előadásait láttuk a héten. Vasárnap Offenbach remek zenéjét uralta a színház: „Hoffmann meséit“ adták. Bizonyára merész vállalkozás vidéki színpadon, ennek a nehéz zenéjű és énekű műnek előadása, de Polgárék nagy elismerést arattak vele, Nem mintha kifogástalan lett volna az előadás, hanem hallottunk egyenlőhöz oly szereplőt, ki az általános fogyatékosággért bőven kárpótolt. Így Huoni Hoffmannja mindenestre a vidék egy kiváló alakja. Tökéletes zenei ügyességgel és biztos énekkel haladt át a legnehezebb részekben és minden felvonásbeli ének csak fokozta a hatást. Méltó partnere volt Hatvaniné. Az Olympia szerepében kitűnő játéku és énekű babát adott, Antoniaja csupa szenvedő szerelem és lemondás volt, Stellájában pedig a kellő szabadosságot tudta kifejezni. Lindorf szerepét pedig Kiss Pista játszta végig sokkal több igyekezettel, mint hanggal, ami különben csak indiszpozíciójának számitandó be, bár játéka sem volt egész megfelelő. A II. felvonásban egy kissé nagyon is bambó a harmadikban pedig túlságosan vad és rémes volt. E főszereplők mellett Gergely Giza, Hatvani és Sik kisebb szerepekben tüntek ki, Gergely szép megjelenésével, Hatvani előbb komiku, majd drámailag eleven játékaival, Sik pedig fantasztikusan groteszk famulusává óriási hatást keltett. Az előadás csak a zenekar néhány tagjának újévi hangulatja rontotta, kik aztán a szereplőket is zavarták, úgy hogy az előadás bizonytalannak látszott.

Kedden egy régi, jó német vigjáték Moser Kőnyv társasága keltett ellenálhatatlan terjedő jó kedvet. A darab telve van természetes és naiv, de nagyon hatásos német humorral, mely magával ragad, különösen, ha oly sikerülten hozzák színre, mint azt a mi társulatunk tettette. Színni nem akaró nevelés kísért minden jelenetet, és elsősorban Polgár bámulatos alakításában a czimszerepét. Talán azok a bizonyos legöregebb és legkomolyabb emberek sem emlékeznek oly józú alakításra mint ez volt, mely talán még a sügöt is egy sikerült intermezzóra inspirálta. A megtestesült komikum volt Polgár mindegyik mozdulata, szava és arczonása, de a legfinomabb szalonkomikum a legkisebb tülzäs nélkül. Ep ily hatást ért el Szatmár a vén Magdonald szerepében telve kacagattól nyerseséggel és ólénkséggel. Sik újra csak a régi jó hírnevét igazolta be, Virányi játékában azonban teljesen hiányzott a természetesség, kar azt a jó tehetséget holmi affektált mozdulatokkal tenni tönkre, annál jellegzetesebb volt Hatvani szabója. A női szereplők közül különösen Szatmárnyé vált ki egy vén kisasszony szerepében Hisz a szerep egymagában véve is ropant hatásos valami, de Szatmárnyé teljesen érvényre is jutatta annak egész komikumát. Eva szerepét Barna Jolán, Edithét Papp Ilona adták elég jó igyekezettel és hatással.

K. D. dr.

Irodalom.

Kincses kalendárium 1905-re.

A prêmes télikabátokkal és a fagyos lehető üszutói szelekkel együtt itt van ime már a Kincses Kalendárium új köteté is; kétségtelen bizonyosága annak, hogy vége felé jár az ő-szendő s már küszöbön az új.

Kilenczedik esztendeje, hogy az új esztendő első hírnöke, a Kincses Kalendárium megjelenik a művelt magyar családok asztalán, — husz és néhány ezer asztalon, szóval minden művelt magyar család otthonában. Az első megjelenés

után nem sok időre volt szükség, hogy a művelt középosztályhoz tartozó magyar családok száma a Kincses Kalendárium vásárlóinak száma körülbelül egyforma legyen s a Kincses osnáló a statisztikai hivatal segítségével nélkül is tudják évről-évre, — a gazdára lelt kalendáriumokból, — hogy mily arányban nőtt ismét a művelt középosztály: Uj családok keletkeznek, a régiek közül némelyek szétbomlanak, de a szaporodás állandó. És szaporodnak Kincses Kalendárium veres kötetei is évről-évre, — sőt most már, úgy látjuk, bővülnek is. A rendkívül gazdag anyag már eddig sem akart megférni a régi kötetben, — az idén pedig még negyven fappal gyarapodott a Kincses. Negyven lap és mindenik lapon százhuszonhat sor, — nem csekélység ez!

Az új Kincses formája a régi, tartalma azonban új. Az irodalmi részt az elmult esztendő történeténe nyitja meg, apró dátum szerint reirint rendezett följegyzésekben. E czikkhez csatlakozik az esztendő huszonöt nagy halottjának erőczkéje. Ezután az első szó a természettudomány; a rádium csodáit ismerteti írásban és képbén egy igazán a nagyközönség számára írott czikkely. Egy másik nagy tanulmány a magyar művelődés rövid történetét tünteti föl Mátyás király halálától a kiegyezésig; ezt huszonhat érdekes kép illusztrálja. A következő rész: statisztikai évkönyv 1905-re, a világ minden államára kiterjeszkedve. Hogy érdekes czikk az utamatja ki, hogy az európai uralkodó-családok mennyire össze vannak házasodva egymással. Az államfők huszonhat szép palotájának a képét is látjuk a kincsesben, melynek történeti része az idén Olaszország történetét ismerteti. Az olasz iparművészet negyvennyolcz remekének a tulajdonánál szintén sok képpel illusztrált tanulmány következik az egyházak szervezetről; ime az egész egyházjog dióhéjában. Az újabb időkben sokat emlegetett reform-katolicizmust a dolgoknak egy igen kiváló ismerője tárja föl a Kincses körönségé előtt. Érdekes képek tartíkanak egy rövid, de a modern tudomány színvonalán álló tanulmányt, mely érzékeinket ismerteti. Nagyon értékes része az új Kincsesnek a következő két czikkely: „A kémia mindennapi életben”, s a fogorgráfózás fejlődésének ismertetése.

Es most vegyünk lélegzetet, mert most következik a kötet clou-ja: a modern szinpad ismertetése. Magunk előtt látjuk az egész szinpadit életet; hátúrló és nem a nézőtérrel; a szinpadit hatás ezer csalafintasága szinte meglevenedik a szemünk előtt.

A színészet kedvelőinek még egy nagy czikkelyt szentel a Kincses: a hírneves színészek ismertetését, a görög Teszpisztől kezdve Hegedűs Gyuláig. Az antik művészet történetéből Diana Minerva ábrázolásait mutatja be a Kincses, mely, hogy a gazdasággal foglalkozóknak is juttasson valamit: igen alaposan tárgyalja a szántást-vetést s a gyümölcsfa nemesítését. A kóbor czigányokról is olvashatunk egy eredeti megfigyeléseket tartalmazó tanulmányt.

A kelet-ázsiai háború három nagy cikket tett aktuálisá: az egyik a hadijog alapelveit, a másik a várépítést és vár-ostromot, a harmadik pedig az orosz-japán háború eddigi történetét ismerteti, igen sok jól sikerült képpel.

Számos kisebb-nagyobb cikket nem csekélyebb volt a miatt nem említünk, hanem csak azért, hogy tulságosan hosszúra ne nyuljék a tartalom fölörölása. Ezerháromszáz sor magában a kalendáriumban is a tartalomjegyzék, s a képek száma 652, az oldalaké 568. A Kincsesről szólva tehát, már valósággal méretekről beszélhetünk. S a mi a legfőbbül: minden nő a Kincses Kalendáriumban: a lapok, cikkek és képek száma, a tartal-

lom gazdagsága, a közlemények érdekessége, az írók, illusztrátorok, a nyomdász, a könyvkötő gondossága, — csak egy nem nőtt: a kalendárium eddig is igen kicsiny ára; a Kincses Kalendárium ára maradt, mint volt két korona. Kapható a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában.

— A Magyar Festőművészet

Albama. A magyar könyvkiadványok terén feltűntetett keltő díszművel kedveskedett Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékkal, Czime: A Magyar Festőművészet Albama, és gyönyörű foglaltja a magyar festőművészet remekinek, Kupezskytől és Mányoktól a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepcziójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar-festmény ékesítie díszmunkát művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékkal megkapta a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjjal megkapta mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra A „Pesti Napló” előfizetési ára: egy évre 28 K. Szerkesztősége és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrásy-út 27.

— Az **En Ujságom.** Nem ajánlhatunk jobbat és megfelelőbbet, amikor a gyermek első olvasmányáról van szó, Pósa Lajos az **En Ujságom** című képes hetilapján I. Csupa magyar érzés és az újság, hétről-hétre közli a legzobbb olvasmányokat, oktató és szellemi életet fejlesztő cikkekkel. Képeit a legkiválóbb magyar művészek rajzolják, elbeszéléseit és cikkeit a legjobb magyar írők írják. S a mesés olcsósága is ajánlja, mert előfizetési ára negyedévre nem több két koronánál. Akik most megrendelik ingyen kapják az **En Ujságom** naptárát is. Mutatványssal ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrásy-út 10.

— **Két regény.** Az **Uj Idők** tizenegyedik év folyamán, amely e heti számával kezdődik, két új regény jelenben indul meg. Az első czime „**Ábel és Eester**”, szerzője Gárdonyi Géza s azzal a postikus melegséggel, mesteri jellemrajzzal és érdekes cselekménnyel van megkomponálva, amely Gárdonyinak a legelső magyar írők között biztosítja helyét. A másik regény, „**A diadalmas Éva**” francia író műve. Pierre de Coulevain az Európát járó amerikai asszonyt festi meg benne egy roppantul hatásos cselekmény keretében. Van azonban itt ismét a számban ereti rajz Tull Odontól, meg Csók Istvánról, novella Wolfner Páltól és Tábori Róbertől, költemény Farkas Imrétől, czikk Szorb Zeigmond tollából és számos epizód, apróság a hátról Most hogy megindul a tizenegyedik évfolyam, legalkalmasabb az előfizetésre ez időpont. Esért is a kiadóhivatal (Andrásy-út) azoknak, akik még nem ismerik a **Uj Idők** irányát, kívánatra ingyen küld mutatványssal.

— **Egészség-naptár.** Harmadik évfolyamában jelent meg az 1902-iki **Egészség-Naptár**, mely ezuttal jelentékenyen megismosodott külsevel, megbővült tartalommal. Tudósok és hozzáértő tekintélyek csoportosultak, hogy a tudomány táborából köldjék szét olvasóinknak azokat az egészségügyi parancsokat, melyekkel ezek megvédhetik magukat az őket környező betegségek ellen. Érdemes munkát végeztek a szerkesztők és írók egyaránt, mert e munkában nem osztályozták az egészségügy fontos kérdését, hanem úgy vallják, hogy az egészségügy közös tulajdon, melynek megőrzésére szükség van társadalmunk minden tagjának. Díszletes ügybuzgósággal meg is oldották a problémát, mert az **Egészség-Naptár** mindenki rang- és korkülömbégtől, a díszes palotáktól az utolsó kunyhóig, élvezetesen tanul és épül. Könyvű népszerű formában kioktatja az olvasót, hogy úgy othonában, mint a foglalkozása közben hogyan védheti meg egészségét és miként tarthatja meg ópségben az emberi gépezet összes kerékeit a tüdőtil a tyukszemig. Othonát illé e közhazsnu,

tanácsadó kézikönyv a munkásosztályban és a szalonokban egyaránt és azért az Országos Közegészségügyi Tanács, az Országos Közegészségügyi Egyesület hathatós ajánlatára az összes minisztériumok, hatóságok, ipartestületek, főváros, megyék, városok egyaránt terjesztői e lézagpótló munkának, úgy hogy ez évben már nagyvonzó példányban nyomatták a Budapesti Hírlap nyomdájában. Rövid kivonatban leközöljük, hogy miről szolt az idei **Egészség-Naptár**, a melyet Marton Sándor dr. és Zilahi Deszö szerkesztettek.

— **Magyar Lányok.** Nincs kovosabb a serdülő fiatal lánynál. És a serdülő fiatal lányoknak nincs jobb barátja, nincs meghittőbb tanácsadója a Magyar Lányoknál. Egyszerű ennek a magyarázata olyan ez az újság, mint a dorék fiatal leány lelke, tiszta őrintetlen. Csak nemes, jó dolgok jelennek meg benne, legyenek azok hasznosak, oktatók vagy mulatságosak. Azért is őlt mindig nagyobb arányokat a Magyar Lányok elterjedése és az a magyarázata annak, hogy mindinkább hozzázó ez a kedves újság a fiatal lányok szívéhez. Előfizetési ára negyedévre 3.—korona. Mutatvány számot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrásy-út 10. szám.

— **A naptárak doyenje.** Negyvenhatodik évfolyama jelent meg az Athenaeum Nagy Képes Naptárának. De a nagy kor csak annyiban látszik meg rajta, hogy évről-évre jobbat nyujt és minden egyes évfolyamában tökéletesíti a csoportosított művészetét. Különbén csupa fiatalos élvenség és ügyesség Most is oly kedvesen beszél el az elmult évrnek történetét, mint az előbbi foyamokban és szeme most is olyan édes az igazán jelentős események kiválogatásában, mint régente. Ezirányu nagyobb cikkek közül különösen a Jókai haláláról és az orosz-japán háborúról szoltok és demelnek nagyobb figyelmet. Az előbbi a halhatatlan írónak valóságos élet- és jellemrajzává szücsöl, az utóbbi pedig pragmatikus történetét adja a messze keleten folyó rettenetes háborúnak. De nem feledezik meg a naptár az év egyéb nevezetes eseményeiről és halottairól sem. Épen úgy beszámol a mult év októberében lezajlott Deák-ünnepről, mint az új fiunei kormányzó beiktatásáról, az új és az elhunyt püspökökről, Rákóczy hamvainak hazahozataláról, Fadrusz elhunytáról, Spencer Halbert haláláról, az orosz belügyminisiter meggyilkolásáról, a Verescsagint megölt szörnyű katasztrófáról, a nevezetesebb külföldi politikai eseményekről. Szóval, mindezzel, a mi az elmult év történetében érdekes és móltó arra, hogy emléke megmaradjon. Gazdaságával leg meg a naptár ismeretterjesztő és szépirodalmi része és mindenre kiterjedőkö figyel-mességgel és tájékozottsággal jólhasználati része. Az utóbbi maga is vaskos kötetet tesz ki és egyebek között teljes tiszti czimtart foglalmagában. Ugy hogy az Athenaeum Nagy Képes Naptárna nem csak szórakoztató barát, hanem nélkülözhetetlen tanácsadó, amely ezer és ezer gyakorlati kérdésre ad feleletet s a köz- és hivataloséletnek labirintusában kedves és a mi nem kovosébb fontos, rendkívül olcsó vezet, a mennyiben ára díszes külseje mellett is csak 2 korona.

Kérem Igen tisztelt előfizetőinket felkérjün a mult számunkban mellékelt pósta-utalványt felhasználni, mivel nekünk is vannak kötelezettségeink.

4651. sz.

fig. 904.

Pályázati hirdetés.

Titeli járáshoz tartozó **Felső-Kaból községében** üresedésben jött közszépi szülszónál állásra pályázatot nyitok, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **1905. évi január hó 16-áig** hozzá is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi (200) kettőszáz korona készpénz fizetés, ezenkívül minden szülséi eset után két korona díj.

Titel, 1904. december 29.

Szemző János,
főszolgabíró.

Nyilttér*)

COGNAC
CZUBA-DOROZIER & Cie.
COGNAC COGNACGYÁR, PROMONTOR

HIRDETÉSEK
felvételnek
legelőbb árak mellett
lapunk kiadóhivatalában.

Kövérséget

eltávolít gyorsan és jólállásra, hogy ártalmatlan Thiele-féle kövértelenítő tea. (Finom bizonyítványok.) Csomagja 2 kor. ej zállításra, kor. 2.50 u'ánvétel. Török J. Gyógyszertára Budapest, Király utca.

Ajánlom:

Bor (baranyai siller) zárt üvegekben; literje 60 fillér. Törköi pálinka, finom ó-szilvórium, legfinomabb nizzai táblaolaj, déli gyümölcs, narancs, mandarinarancs szmirna-füge, rizs, szegedi paprika, mindennemű téli főzeléklék, finom kuba- és gyöngykáv, cukor, finom petroleum, különféle finom likörök stb.

Vörös Mária

fűszer- és déli gyümölcs kereskedése **ZOMBOR**

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult közvényről, oszánál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany orozslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Irodista

szép írással kerestelik helyben I-ső rangu cég részére azonnali belépésre. Saját kezűleg irt ajánlatok az igények megjelölésével és bizonyítványmásokkal

Irodista

jelige alatt **Dr. Buják József** ügyvéd úrhoz, Zombor kéretnek.

* Ezen rovat alatti közléseknek nem vállal felelősséget a szerk.

9535.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben üresedésben lévő községi irnoki állásnak betöltése czéljából ezennel pályázat hirdetetik.

Ezen állás javadalmozása havi előleg-s részletekben községi pénztárából 600 korona.

Felhívotnak a pályázni szándékozők, hogy sajátkezüleg irt b/1888. számú szabályrendeletnek megfelelőleg és erkölcsi biznyolattal felszerelt kérvényeiket hozszám 1905 évi január hó 30-áig anynyival inkább nyujtsák be, mivel később érk ezők figyelemba nem vétetnek.

A választási határidő utólag fog ki-tűzetni.

Topolya, 1904. december 19-én.

CSÁSZÁR,
főszolgabíró.

Mittebach-féle
likör-kompozíció

Finom likörök háziilag készítéséhez Altwater, Anisette, Benediktiner, Cacao Char-treuse, Curacao, Kümény, Császárkörte, Marasquin, Rittmeister, Vanilla, Állasch Rostopsln, ugymint rum cognac silverinn. — Minden üveghez egy pontos recept van. Egy kompozíció 1 liter elkészítéséhez 80 fillérbe kerül, a szétküldés 90 fillér beküldése után bérmentve történik.

Egyedüli beszerzési forrás a valódi kompozícióknak
Mittelbach S. gyógyszerész, Zágráb 20.

Ingyen és bérmentve

„Az Ujság” minden előfizetősé kivétel nélkül megkapja „Az Ujság” politikai napilap nagy képes naptárát.

Az Ujság husvétii ajándéka a Herceg Ferenc album lesz. Állami, megyei, városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók „Az Ujság”-ot kedvezményes, havi 2 korona árban kapják.

Megrendelő cím:
AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA
BUDAPEST, KEREPESI-UT.

„Az Ujság”

előfizetési ára:

- 1 hóra . . . 2-40
- ¼ évre . . . 7-—
- ½ évre . . . 14-—
- 1 évre . . . 28-—

IGAZI URINÓ

arczának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírd 1885. óta törv. védett

KRIEGNER-féle

CRÊME DE MARGUERITTE.

Ezen egyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a p. e. közönséget a silány utánozóktoi.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-féle**!

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém és festő anyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Póbatégely 1 kor.

KRIEGNER GYÖRGY gyógyszerértára a „Magyar koronához” BUDAPEST, VIII., KÁLVIN-TÉR.

Discret postai szétküldés naponla.

LŐRINCZ ISTVÁN

czipésmester

a legrégebb lábbel
készítő Budapesten

Részt vett és kitüntetést nyert minden nagyobb kiállításon 1872. óta. — Párisban (öb) kiállításon nyert elsőrendű kitüntetést.

Megrendelésre készít legfinomabb és elegáns női és úri cipőket, továbbá szalont, estély- és fantásie-cipőket a legkülönbözőbb, valamint erős, vízhatlan orosz bugarla-csizmákat, ugyancsak vadász cipőket és csizmákat, a legszáradabb kivitelben és jutányos áron.

Lőrincz István
Budapest, IV., Múzeum-körút 5. sz.

BRÁZAY SÓSBOROSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

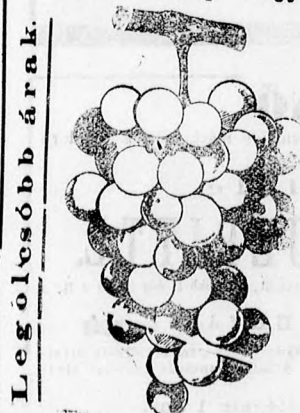
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

POPOFF
a világ legjobb
TEAJA.

Csakis orosz eredeti csomagban kapható.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak. Legolcsóbb árak.
Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának átjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Az egyetlen színművészeti hetilap a SZÍNHÁZ és ÉLET

Szerkesztő: **Lenkei Lajos.**

Ügyvezető: **Lenkei Zsigmond.**

Megjelenik vasárnaponként, legalább **20 oldalban** — **Aktuális szöveg. zeneművek, színpadi felvételek, szerzők és szereplők arcképei.** Évente több mint **1000 kép, 600 cikk.** Bírálata őszinte és tárgyilagos, menten minden befolyástól! Előfizetni bármely naptól lehet. **Negyedévre 3 — korona, egyes száma 24 fillér.** Mutatványszám ingyen. —

Kiadóhivatal: **Budapest, VIII.**

Baross-utca 59. sz. m.

500 forintot

fizetek annak, ki **Bartilla** fogvizének használatát, mellett (üvegje 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1. Sommergeasse I. Kapható Zombor** összes gyógyszertáiraiban. Kérjünk határozatlan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 fnt 60 kr-ért.

Egy kis

fáradság mellett
mindenki kereshet
6-50 koronát
egy nagyon egyszerű, becsületes
— **mellékfoglalkozással.** —
Reflektálók küldjék címüket 1133. szám alatt an dia

— **Annoncen-Abteilung**
„KOMET”, Mannheim.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

A MAGYAR Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remek mű az melyet a „Pesti Napló” az 1904. évi karácsonyára szánt meglepetésül olvasóink. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatjamost a „Pesti Napló”, új és minden edigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalataja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar estés remeiket fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kuceckytól és Mányoky-lól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Karoly, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutalja be. Ötven nagyszabású festményt szemelünk ki amely mesteri kivételű ötven műlapon mutalunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomás kép lesz olyan, mint a melyek a Vörösmarty-Albumot eseményre avatták a magyar könyvpiacpon.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét e könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt a Magyar Festőművészet Albuma, a leggazdagabb, és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát” meg fogja kapni a „Pesti Napló” minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára, csak úgy tarthatnak igényt ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., nyeged évre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fill. — Szerkesztősege és kiadóhivatala:

BUDAPEST, VI, Andrassy-ut 28. szám alatt van.